

До основних ознак проведення ефективного реінжинірингу бізнес-процесів можна віднести: відмова від використання застарілих схем та методів управління; орієнтація на досягнення результату, а не виконання завдання; використання творчого підходу до вирішення виникаючих питань; оптимізація робіт не шляхом автоматизації, а за рахунок спрощення або видалення зайвих елементів; застосування інноваційних технологій.

Стратегічне управління – це запорука успішного розвитку будь-якого підприємства. Ключові особливості стратегічного управління полягають у регулярному моніторингу змін на ринку та серед конкурентів, оцінці власного потенціалу, пошуку пріоритетних шляхів розвитку, довгостроковому плануванні, об'єднанні усіх цілей та сприйнятті підприємства як цілісної системи. В умовах ринкових відносин головною задачею керівники є створення конкурентоспроможного підприємства пристосованого до змін у зовнішньому середовищі.

Один з кардинально нових інструментів стратегічного управління вважається реінжиніринг бізнес-процесів підприємства в рамках процесного підходу. Під процесом реінжинірингу вчені-економісти розуміють фундаментальну та радикальну перебудову бізнес-процесів з метою кардинального збільшення кількісних та якісних показників ефективності діяльності підприємства. Дослідження методичних підходів показали, що управління бізнес-процесами є складним стратегічним підходом, котрий вимагає перебудови та реконструкції всієї системи підприємства.

Реінжинірингу починається з перепроєктування бізнес-процесів, а в довгостроковій перспективі буде мати глибокий вплив на всю бізнес-систему. Даний підхід дозволить створити новий набір цінностей для підприємства, реалізувати його стратегічні цілі, підвищити конкурентоспроможність та збільшити ефективність його функціонування.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ФУНКЦІЇ КОББА-ДУГЛАСА ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ЦІЛЬОВОГО СТАНУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВА

Марченко І.Ю.

*Науковий керівник: Шевченко І.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Поруч з людським фактором незмінним джерелом конкурентних переваг будь-якого підприємства є його матеріально-технічна база.

Матеріально-технічна база – це сукупність речових елементів продуктивних сил, що функціонують у суспільному виробництві за певних економічних відносин [1]. До таких речових елементів слід відносити, в першу чергу, засоби праці (основні засоби) та предмети праці (оборотні засоби).

Так як придбання основних і оборотних засобів підприємством потребує вкладення коштів отримує актуальність оцінка доцільності такого інвестування, що має отримувати відображення в зростанні обсягу виробництва продукції.

Для зазначених цілей рекомендується використання виробничої функції Кобба-Дугласа – моделі, яка розкриває функціональну залежність обсягів виробництва продукції від засобів і предметів праці та має вигляд [2]:

$$ТП_t = a_j K_{i_t}^{a_1} M_{z_t}^{a_2}, \quad (1)$$

де $ТП_t$ – вартість товарної продукції підприємства;

$K_{i_t}^{a_1}$ – капітальні вкладення підприємства;

$M_{z_t}^{a_2}$ – матеріальні витрати підприємства.

Виявимо особливості застосування виробничої функції Кобба-Дугласа для моделювання цільового стану матеріально-технічної бази підприємства, прийнявши за об'єкт прикладного дослідження провідне підприємство вітчизняного цукроваріння ПАТ «Первухінський цукровий завод».

На вказаному підприємстві передбачено оновлення матеріально-технічної бази у 2018-2020 рр., що потребує витрат коштів у розмірі: у 2018 році – капітальні витрати 12303 тис. грн. і матеріальні витрати 2542 тис. грн., у 2019 році – капітальні витрати 3573 тис. грн. і матеріальні витрати 3456 тис. грн., у 2020 році – капітальні витрати 4828 тис. грн. і матеріальні витрати 5501 тис. грн. Здійснивши за даними внутрішнього обліку ПАТ «Первухінський цукровий завод» ретроспективний аналіз залежності обсягу товарної продукції від понесених підприємством капітальних вкладень і матеріальних витрат у 2015-2017 рр., виявлено, що виробнича функція Кобба-Дугласа для обраного підприємства буде мати наступний вигляд:

$$ТП_t = 1,519 \cdot K_{i_t}^{0,274} M_{z_t}^{0,697}. \quad (2)$$

Підставивши заплановані на 2018-2020 рр. значення показників капітальних вкладень і матеріальних витрат у виведене рівняння, отримуємо такі планові значення обсягу товарної продукції ПАТ «Первухінський цукровий завод»:

$$2018 \text{ рік: } ТП_{2018} = 1,519 \cdot 12303_{2018}^{0,274} \cdot 2542_{2018}^{0,697} = 4738,36 \text{ (тис. грн.);}$$

$$2019 \text{ рік: } ТП_{2019} = 1,519 \cdot 3573_{2019}^{0,274} \cdot 3456_{2019}^{0,697} = 4182,87 \text{ (тис. грн.);}$$

$$2020 \text{ рік: } ТП_{2020} = 1,519 \cdot 4828_{2020}^{0,274} \cdot 5501_{2020}^{0,697} = 6280,55 \text{ (тис. грн.).}$$

Як бачимо, у 2020 році очікується різке зростання обсягу товарної продукції ПАТ «Первухінський цукровий завод», що може бути наслідком синергетичного ефекту від капітальних вкладень і матеріальних витрат, понесених підприємством у попередні періоди.

Література:

1. Матеріально-технічна база і науково-технічний прогрес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1759012338461/rps/materialno-tehnicna_baza_naukovo-tehnicniy_progres.

2. Виробнича функція Кобба-Дугласа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/120/8022.html>.

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Обозна М.Д.

*Науковий керівник: Леоненко Н.А., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний розвиток і зміцнення позицій вітчизняних підприємств на світовій арені, дослідження їх конкурентних переваг за існуючих умов функціонування економіки України передбачає детальний розгляд інноваційної складової як основоположного фактору, який впливає на конкурентоспроможність підприємств.

Інноваційне забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є запорукою створення та реалізації відповідних переваг. Передусім це покращання якості продукції, скорочення витрат на її виробництво, оптимізація методів формування товарного асортименту, організація виробництва й управління на підприємстві.

Цьому питанню приділяють значну увагу як класики теорії конкуренції, так і сучасні вчені-економісти, серед яких можна виділити наступних: М. Портера, Ф. Котлера, Р. Фатхудинова, А. Воронкова, Ю. Іванова, О. Тридіда, В. Чернега та інших.

Конкурентоспроможність – це властивість продукції, що відображає її здатність бути реалізованою споживачам на конкретному ринку в певний період. Рівень конкурентоспроможності визначає відмінність аналізованої продукції від продукції конкурентів, котрі перебувають на цьому ринку, а також тих із них, які прагнуть потрапити на нього за ступенем задоволення конкретної потреби й за витратами на її задоволення. Для визначення цього показника необхідно мати інформацію про сумарний корисний ефект від розроблення, експлуатації, збуту та обслуговування порівнюваних видів продукції, про повні витрати на всіх етапах їх життєвого циклу, включаючи витрати, пов'язані з впливом на соціальну сферу і навколишнє середовище [1].